

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
Г-Н ИВАН ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

**ДО
Г-Н БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

Относно: Качеството на водата за питейно-битови нужди в гр. Шумен, гр. Велики Преслав, с. Панайот Волово, с. Белокопитово и с. Дибич

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГУЦАНОВ,**

В институцията на омбудсмана непрекъснато постъпват жалби от жители на гр. Шумен, в които изразяват недоволство от лошото качество на водата за питейно-битови нужди от м. август 2024 г. Поставят въпрос - след като има съобщения на интернет страницата на РЗИ Шумен от 27.12.2024 г. и на ВиК Шумен от 31.12.2024 г., че водата е негодна за пиене, защо трябва да я плащат като питейна, а не като поливна. Твърдят, че водата не може да се ползва и за битови нужди - запушват се канали, амортизират се вътрешните водопроводни инсталации, домакинските уреди и др.

Според жалбоподатели, за едно четиричленно домакинство ежедневно са необходими около 10 литра вода за пиене и готвене. Средно цената на една 10 литрова туба за вода е 4 лева и за месеца разходите им за бутилирана вода са около 120 лева. Като се добави към тази сума и фактурираният месечен разход от ВиК оператора около 60 лева, всяко домакинство от града заплаща над 180 лева за питейна вода, което смятат за недопустимо. Това значително натоварва бюджетите на домакинствата с непредвидени разходи за доставка на вода, и най-вече на социално слабите, уязвимите потребители, хора с увреждания, пенсионерите и др.

Гражданите настояват да получат обезщетения за лошото качество на водата, както и да бъде намалена цената на водата, тъй като не отговаря на изискванията на Наредба № 9/2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Във връзка с изложеното се обърнах към управителя на „Водоснабдяване и канализация-Шумен“ ООД, който с писмо изх. № 331/10.02.2025 г. ни информира следното:

Във връзка с необходимостта от изграждане на пречиствателни съоръжения за всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води, съгласно Наредба № 12/2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно – битово водоснабдяване, и за да може да се въздейства при влошаване на качеството на водата от язовир „Тича“ по показател „мътност“ вече е изградена „Пречиствателна станция за питейни води за водоснабдителна система

Шумен“, като обект по ДБФПВГ16М1ОР002-1.016-0012-С01 между ВиК Шумен и ОП „Околна среда 2014-2020 г.“

На 30 януари 2025 г. е проведено заседание на Държавната приемателна комисия за строеж – ПСПВ „Шумен“, назначена със Заповед № РД-19-38 от 23.01.2025 г. на Дирекцията на национален строителен контрол. След издаване на Разрешение за ползване на строежа, съоръжението ще бъде въведено в експлоатация. С въвеждане на ПСПВ „Шумен“ в експлоатация ще се осигури пречистване на суровата вода съгласно всички нормативни изисквания за качество на водата, предназначена за питейно-битови цели.

ВиК Шумен прилага принципа на единна цена на ВиК услуга на обособена територия, заложен в чл. 14, ал. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

На поставения въпрос, касаещ изплащане на компенсации на потребителите от ВиК оператора, информират, че дейността на дружеството по отношение на предоставянето на ВиК услуги е строго регламентирана. Може да осъществява действия спрямо потребителите само, ако такива са допуснати в съответните нормативни актове или Общите условия, одобрени от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Нормативната уредба във връзка с дейността по предоставянето на ВиК услуги, както и Общите условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите от ВиК Шумен, не съдържа механизъм, по който да могат да се формират компенсации за потребителите при каквато и да било хипотеза.

Уважаеми господин Иванов,

Уважаеми господин Гуцанов,

От последната публикувана новина на РЗИ-Шумен от 11.02.2025 г. за качествата на водата става ясно, че отново при проведения лабораторен контрол в периода от 05.02.2025 г. до 11.02.2025 г., вкл. на проби вода, взети от различни пунктове в зона на водоснабдяване язовир „Тича“, са установени високи стойности на показател „мътност“, които са над обичайните приемливи за потребителите. Препоръчва се водата в гр. Шумен, гр. Велики Преслав, с. Панайот Волово, с. Белокопитово и с. Дибич, водоснабдявани от язовир „Тича“, да не се ползва за пиене и приготвяне на храна.

Вече близо седем месеца жителите на посочените населени места бедстват поради липса на годна за питейно-битови нужди вода и в тази връзка липса на нормативно уредени правила за защита на правата им като потребители на ВиК услуги, което смятам за недопустимо.

Съгласно чл. 41, ал. 6 от Наредба № 4/2004 г. за условията и реда за присъединяване и за ползване на ВиК системи, ВиК операторът съвместно с общинската администрация имат задължение да осигуряват питейна вода за населението само, когато е налице пълно спиране или значително е намаляла, но не и когато е негодна за консумация.

В тази връзка искам да подчертая, че съгласно Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги:

“Водата за питейно-битови нужди е основна жизнена потребност по смисъла на Закона за социалното подпомагане.“ (чл. 3, ал. 1)

„Лицата по чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане имат право на помощ в размер, съответстващ на месечния минимум вода, определен по ал. 1, т. 4.“ (§ 1, ал. 2 от ДР)

С оглед на изложеното се обръщам към Вас с предложение да инициирате среща с представители на ВиК Шумен и КЕВР, с цел обсъждане на възможности за подпомагане на домакинствата в засегнатите райони, които са принудени да търпят ограничения при ползване на водата и същевременно заплащат едни от най-високите цени за ВиК услуги в страната, като например: изплащане на компенсации, водни помощи; прилагане на по-ниски цени за предоставянето на водоснабдителна услуга от ВиК Шумен; промени в Общите условия относно отговорността на ВиК операторите, които да гарантират защита правата и интересите на ВиК потребителите при предоставяне на негодна за питейно-битови нужди вода.

Очаквам в законоустановения срок да информирате институцията на омбудсмана за становището си по поставените проблеми.

С уважение,

**Д-Р АЙСУН АВДЖИЕВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**